

Nr 1018

Av herr **Berglund m. fl.**, i anledning av *Kungl. Maj:ts proposition nr 160, angående ersättning för skada å fiske till följd av militär verksamhet m. m.*

(Lika lydande med motion nr 827 i Första kammaren)

De militära övningar — framför allt skjutning och bombfällning — som äger rum i insjöar och kustområden orsakar i vissa fall allvarliga störningar i områdenas naturliga funktioner. Försvarets fiskeskyddsutredning har angivit att vid Vättern, som är den ojämförligt mest utsatta av vårt lands sjöar, vissa skjutplatser utnyttjas mer än 200 dagar om året. Ett så intensivt militärt nyttjande reducerar givetvis på olika sätt möjligheterna att använda sjön för andra ändamål. Den skada, som detta militära intrång medför för fiskerinäringen, är uppenbar. Det är emellertid inte enbart fisket, utan även exempelvis båttrafik, friluftsliv och turism som menligt berörs av de militära övningarna vid Vättern.

Efter framställning från yrkesfiskarna har riksdagen beslutat att ersättning för intrång i fiskerätt av billighetsskäl skall utgå. Det förslag till nya regler för ersättning för skada å fiske till följd av militär verksamhet, som Kungl. Maj:t lägger fram i proposition nr 160, vill vi i huvudsak inte motsätta oss. Förslaget om inrättande av lokala nämnder för att fungera som kontaktorgan mellan försvaret och fiskerinäringen är välmotiverat. Med hänsyn till det stora antalet militära övningar som man kan beräkna kommer att bedrivas vid Vättern bör nämnderna för åtminstone detta område vara permanenta. I dessa nämnder bör ingå en representant från vardera Vätterns fiskareförbund och Vätterns allmänna fiskareförbund. Nämnderna bör ha möjlighet att ta upp frågan om samordningen vid skjutningarna samt riskzonernas gränsdragning. De av utredningen föreslagna s. k. prøvotidsåtgärderna för att utrona den militära verksamhetens skadeverkningar på Vätterns rödingsbestånd bör snarast möjligt igångsättas.

Även om vissa fiskares berättigade ekonomiska intressen av ekonomisk gottgörelse tillgodoses i propositionen, hindrar detta inte att fisket i Vättern skadas. De ingrepp som sker i allt större skala torde förr eller senare få skadeverkningar som inte är möjliga att reparera. Rödingen och rödingsfisket i praktiskt taget vår enda sjö med detta fiskebestånd håller på att utrotas.

Som framgår av den karta som är bilagd motionen¹⁾ kommer Vättern,

¹⁾ Ej avtryckt.

en av våra vackraste sjöar, att beläggas med militära skjutområden från trakten av Gränna i söder upp mot Askersund i norr. Norra Vätternbygden uppvisar en av våra mest tjusande insjöskärgårdar, vars värde ur bl. a. friluft- och skönhets synpunkt kan tillspillologivas genom att i alltför stor omfattning upplåtas till militära övningar.

Vi delar utredningens uppfattning att alla möjligheter bör tillvaratas att förlägga bombfällning till sådana målplatser där skador och intrång i minsta möjliga utsträckning uppstår för fiskerinäringen. Det gäller dock som vi ovan framhållit inte enbart att ta hänsyn till fisket. I likhet med utredningen anser vi också att för övningsplatser, i fall där de nödvändigtvis måste förläggas till tätbefolkade delar i första hand bör utväljas markområden som med hänsyn till sin beskaffenhet har ringa värde. Vi vill dock ifrågasätta om tillräcklig hänsyn tagits till dessa uppfattningar vid förläggningsen till Vättern av de befintliga och planerade militära övningsområdena. Under sådana förhållanden kan man fråga sig om inte denna placering av skjutfälten bör tas upp till förnyad prövning och om inte andra mindre ömtåliga och ur andra relevanta synpunkter lämpliga områden finns för denna verksamhet. De stora belopp som enligt förslaget årligen måste utbetalas i skadestånd utgör också ett motiv för en omprövning.

Under åberopande av det anförda hemställes,

att riksdagen måtte uppdraga åt Kungl. Maj:t att söka finna annat lämpligt område för de militära skjutningarna så att Vättern frilägges i detta avseende.

Stockholm den 22 maj 1964

M. Berglund

Bengt Börjesson
i Falköping

Sigvard Rimås

Gunnar Hylander

Rolf Eliasson
i Moholm

Gunnar Larsson
i Luttra

Yngve Hamrin
i Jönköping

Hans Broberg

Per-Eric Ringaby

Erik Brandt